

N:o 117.

Valtioneuvoston päätös

automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta.

Annettu Helsingissä, 18 p:nä toukokuuta 1922.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön esittelyssä on valtioneuvosto 19 päivänä joulukuuta 1921 annetun leimaverolain 20 ja 32 §:n perusteella vahvistanut seuraavat määräykset automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta.

1 §.

Automobiileista ja moottoripyöristä pitää rekisteriä maaherra.

2 §.

Rekisteriin on merkittävä kaikki Suomessa käytäntöön otetut automobiilit ja moottoripyörät, paitsi sotalaitoksen omistamat ja sellaiset ulkomaalaisten omaa tarvettaan varten maahan mukanaan tuomat automobiilit ja moottoripyörät, joita ei käytetä täällä kolmea kuukautta pitempää aikaa.

Automobiili tai moottoripyörä on rekisteröitävä siinä läänissä, jossa omistaja asuu. Jos ajoneuvoa enimmäkseen käytetään toisessa läänissä, on se siellä rekisteröitävä. Sama olkoon voimassa, milloin omistaja asuu ulkomailla tai omistajia on useampia eri lääneissä asuvia.

3 §.

Anomus automobiilin tai moottoripyörän rekisteröimisestä tulee omistajan jättää maaherralle, myötäliittäen 9 §:ssä mainitun katsastuskirjan, jossa on ilmoitettava:

1) automobiilin tai moottoripyörän omistajan nimi ja ammatti, arvo tai toimi sekä kotipaikka ja osoite;

2) automobiilin tai moottoripyörän valmistaja, tyyppi (merkki tai valmiste) ja valmistusnumero sekä ajoneuvon oma paino;

3) automobiilin laatu (henkilö-, tavarapalo- tai sairausautomobiili), niin myös käytetäänkö sitä vuokra-ajoon tai yksinomaan tavarain kuljetukseen; sekä, jos se on tavarautomobiili, onko se kuorma-automobiili vaiko avonainen tai umpinainen paketti-automobiili;

4) onko automobiili tai moottoripyörä varustettu räjähdysmoottorilla vai käykö se höyryllä tai sähköllä;

5) moottorin silinteriluku ja silinterien mittasuhteet sekä valmistajan ilmoittama moottorin tehoisa hevosvoimaluku;

6) automobiilin tai moottoripyörän moottorin hevosvoimamäärä, laskettuna 10 §:ssä määrättyllä tavalla;

7) automobiilin renkaiden laatu ja mitasuhteet;

8) henkilöautomobiilista, monelleko henkilölle automobiilissa on sijaa;

9) tavarautomobiilista sen kantavuus, pituus, korkeus ja suurin leveys;

10) automobiilin kuljettajan nimi, kotipaikka ja osoite.

4 §.

Rekisteriin on merkittävä: a) rekisteröimispäivä ynnä rekisterinumero; b) tunnusmerkki; c) 3 § 1—10 kohdassa mainitut tiedot; sekä d) päivä, jolloin rekisteriote on annettu, ja leimaveron määrä tai ilmoitus verovapaudesta.

5 §.

Automobiili tai moottoripyörä on rekisteröitävä ennen sen käyttöön ottamista.

Maassa vuoden 1922 alussa olleiden automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä on siihen katsomatta, ovatko ne tätä ennen voimassa olleiden määräysten mukaan rekisteröidyt vai ei, anomus tehtävä ennen sanotun vuoden heinäkuun 15 päivää.

6 §.

Leimaverolain 20 §:ssä mainittu rekisteriote, joka sisältää ajoneuvosta rekisteriin merkityt tiedot, tulee maaherran kirjoittattaa, rekisteröimisvuotta varten, jos kulkuneuvoa silloin käytetään, heti leimaveronalaisen automobiilin tai moottoripyörän tultua merkityksi rekisteriin sekä sen jälkeen kutakin seuraavaa kalenterivuotta varten edellisen joulukuun kuluessa niin aikaiseen, että se voidaan lunastaa ennen seuraavan vuoden alkua.

Kun rekisteröity, sittemmin käytännöstä poistettu automobiili tai moottoripyörä rekisteröimisvuoden kuluessa vaihtuu toiseen automobiiliin tai moottoripyörään, ei uutta rekisteriotetta samaa vuotta varten kirjoiteta, vaan aikaisemmin annettuun rekisteriotteeseen tehdään ainoastaan merkintä, joka osoittaa tapahtuneet muutokset. Jos viimeksimainitusta ajoneuvosta on suoritettava suurempi leimaveron, on eroitus maksettava.

Rekisteriote on ulosoton uhalla lunastettava, ensimmäinen ote kahden kuukauden kuluessa rekisteröimisestä ja seuraavat otteet otteen kirjoittamista lähinnä seuraavan helmikuun kuluessa.

Automobiililla tai moottoripyörällä kuljettaessa on rekisteriote mukana pidettävä ja vaadittaessa poliisimiehelle näytettävä.

7 §.

Kun rekisteröity automobiili tai moottoripyörä siirtyy toisen omaksi, tulee uuden omistajan, jolle entisen omistajan on jätettävä rekisteriotteensa, viipymättä ilmoittaa se maaherralle sekä rekisteriin että rekisteriotteeseen merkittäväksi.

Jos uusi omistaja asuu toisessa läänissä, tulee hänen siellä heti ajoneuvon rekisteröimistä ja uuden tunnusmerkin saamista varten tehdä ilmoitus muutoksesta maaherralle, jolloin ajoneuvoa varten ennen annettua rekisteriote on esitettävä ja merkintä muutoksesta siihen tehtävä. Sama velvollisuus on automobiilin tai moottoripyörän omistajalla, joka muuttaa läänistä toiseen. Näissä tapauksissa tulee maaherran tehdä ilmoitus uudesta rekisteröimisestä sen läänin maaherralle, jossa ajoneuvo viimeksi on ollut rekisteröitynä.

Kun rekisterissä mainituissa olosuhteissa on tapahtunut muu muutos, on se ilmoitettava maaherralle rekisteriin ja rekisteriotteeseen merkittäväksi.

8 §.

Ennenkuin anomus automobiilin tai moottoripyörän rekisteröimisestä tehdään, on ajoneuvo katsastettava.

Katsastuksia ja muita samanlaatuista toimituksia varten määrää maaherra läänissään tarpeellisen luvun katsastusmiehiä. Milloin syytä ilmenee, peruulettakoon sellainen katsastusmiehelle annettu määräys.

Katsastusmiehen tulee olla täysin perehtynyt automobiilin ja moottoripyörän rakenteeseen, hoitoon ja ohjaukseen kuin myös täydellisesti tuntea moottoriajoneuvoliikenteestä annetut määräykset.

9 §.

Poliisiviranomaiselle tehdystä ilmoituksesta toimittaa katsastusmies, poliisiviran-

omaisen läsnäollessa, 8 §:n 1 mom:ssa mainitun katsastuksen aikana ja paikassa, jotka poliisiviranomainen yksissä neuvoin katsastusmiehen kanssa määrää.

Katsastustilaisuudessa tulee ilmoittajan katsastusmiehelle antaa 3 §:n 1—5 ja 7—10 kohdassa mainitut tiedot. Toimituksesta on annettava katsastuskirja, joka on sisältävä viimeksimainitut tiedot, katsastusmiehen tarkastamina, sekä osoittava, onko automobiili tai moottoripyörä liikennettä varten säädetyillä laitteilla varustettu ja käyttökelpoisessa kunnossa sekä suuriko on automobiilin tai moottoripyörän moottorin hevosvoimamäärä, 10 §:ssä säädetyllä tavalla määrättyä.

Katsastuskirja on viipymättä pidettävä ilmoittajan saatavilla.

Automobiili ja moottoripyörä on kerran kalenterivuodessa aikana ja paikassa, jotka poliisiviranomainen määrää, uudelleen katsastettava. Tämän katsastuksen toimittaa poliisiviranomainen katsastusmiehen avustamana.

Leimaverosta vapaat henkilöautomobiilit ja moottoripyörät kuin myöskin yksinomaan yksityisliikenteessä käytetyt samalaiset ajoneuvot jääkööt kuitenkin uudelleen katsastamatta, jos kulkuneuvon omistaja vuosittain ennen kesäkuun 1 päivää poliisiviranomaiselle lähettää katsastusmiehen antaman todistuksen siitä, että automobiili edelleen on täysin hyvässä kunnossa ja ettei rekisteriin merkityn olosuhteen muutosta ole tapahtunut. Täten annetut todistukset kuin myöskin ilmoitus edellisessä momentissa mainitun uudistetun katsastuksen tuloksista tulee poliisiviranomaisen viipymättä toimittaa maaherralle.

Automobiililiikkeiden varastossa olevia tai muutoin sellaisia automobiileja tai moottoripyöriä, jotka verotusvuonna jäävät käytäntöön ottamatta, ei tarvitse katsastaa eikä rekisteröidä.

Automobiilin tai moottoripyörän omistajan tulee suorittaa katsastusmiehelle tässä

pykälässä mainituista toimituksista tuleva korvaus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistaman taksan mukaan.

10 §.

Automobiilien ja moottoripyöriin moottorin voima määrätään hevosvoimissa seuraavien säännösten mukaan:

Jos automobiili tai moottoripyörä on varustettu nelitahti-räjähdysmoottorilla normaalirakennetta, lasketaan moottorin hevosvoimamäärä kaavan mukaan

$$hv = 0.3 \times i \times d^2 \times s,$$

jossa i merkitsee silinterien lukua, d silinterin halkaisijaa senttimetreissä ja s iskupituutta metreissä.

Vastaava kaava on kaksitahti-räjähdysmoottoreita varten

$$hv = 0.6 \times i \times d^2 \times s.$$

Jos automobiili tai moottoripyörä on varustettu moottorilla muunlaista kuin normaalirakennetta, määrätään hevosvoimain luku valmistustehtaan sertifikaatin perusteella.

Milloin edelläolevia sääntöjä ei voida sovelluttaa, määrää katsastusmies hevosvoimain luvun harkintansa mukaan.

11 §.

Kussakin läänissä annetaan jokaiselle automobiilille ja moottoripyörälle erityinen järjestysnumero, joka yhdessä yhteisen paikkakuntamerkin kanssa on automobiilin tunnusmerkki.

Paikkakuntamerkintänä on:

Helsingin kaupungissa kirjain	A
Uudenmaan läänissä, Helsingin kaupunki poisluettuna, kirjain	U
Turun ja Porin läänissä ..	T
Hämeen ..	H
Viipurin ..	VI
Mikkelin ..	M
Kuopion ..	K
Vaasan ..	VA
Oulun ..	O
Ahvenanmaan maakunnassa kirj.	Å L

Tunnusmerkki valmistetaan maaherran toimesta ajoneuvonomistajan kustannuksella ja kiinnitetään sitä automobiiliin kaksi kappaletta, toinen eteen ja toinen taakse, sopivan korkealle maanpinnasta. Se on maalattava valkoiselle pohjalle selvin, mustin, 10 senttimetriä korkein kirjaimin ja numeroin, joiden viivaleveys kauttaaltaan on 15 millimetriä. Kirjaimen ja numeron väli on 20 millimetriä sekä numerot toisistaan 10 millimetrin päässä. Jos tunnusmerkkiin kuuluu kaksi kirjainta on niiden väli toisistaan 10 millimetriä.

Moottoripyörän tunnusmerkin kirjainten ja numeroiden korkeus on kahdeksan senttimetriä ja niiden viivaleveys kauttaaltaan 7 millimetriä. Kirjaimen ja numeron väli on 12 millimetriä sekä numerot toisistaan 7 millimetrin päässä. Jos tunnusmerkkiin kuuluu kaksi kirjainta, on niiden väli toisistaan 7 millimetriä. Toinen tunnusmerkki, jossa kirjaimet ja numerot on sovitettu levyn kummallekin sivulle, kiinnitetään pyörän etupuolelle ja sen pituussuuntaan sekä toinen taakse.

Palolaitokseen kuuluvissa automobiileissa ja moottoripyörissä käytettäväksi tunnusmerkkejä, jotka on maalattu valkoisin kirjaimin ja numeroin punaiselle pohjalle. Sairasautobiilien tunnusmerkin alle asetettakoon punainen risti valkoiselle pohjalle.

Jos automobiililla tai moottoripyörällä jo on tunnusmerkkinsä, ei sille tarvita vuodeksi 1922 antaa uutta tunnusmerkkiä.

12 §.

Paitsi niitä tunnusmerkkejä, jotka 11 §:n mukaan on automobiileissa ja moottoripyörissä käytettävä, on leimaveronalaiset automobiilit ja moottoripyörät, heti kun 6 §:ssä mainittu rekisteriote on lunastettu, varustettava erityisellä näkyvään paikkaan automobiiliin tai moottoripyörän taakse kiinnitettävällä numerokilvellä, johon on maalattu rekisterinumero ynnä se vuosiluku, jolta leimavero on maksettu. Kun vuosiluku

päätyy tasanumeroon on numerokilpi maalattava sinisin numeroin valkoiselle pohjalle, muina vuosina taas valkoisin numeroin siniselle pohjalle. Vuosiluku on maalattava viiden senttimetrin korkuisin numeroin, joiden viivaleveys on kauttaaltaan 10 millimetriä. Rekisterinumero maalataan vuosiluvun yläpuolelle $2\frac{1}{2}$ senttimetriä korkein numeroin, joiden viivaleveys on 5 millimetriä.

Moottoripyörän numerokilpien vuosilukua osoittavat numerot saavat olla 3 senttimetriä korkeita ja niiden viivaleveys 6 millimetriä sekä rekisterinumero 2 senttimetriä korkeita ja niiden viivaleveys 4 millimetriä.

13 §.

Maaherra valmistuttaa ja toimittaa asianomaisille numerokilvet. Kilpi, jonka valmistuskustannukset automobiiliin tai moottoripyörän omistajan tulee korvata, annetaan vasta sen jälkeen kun 6 §:ssä mainittu rekisteriote on lunastettu. Vuodesta 1923 alkaen on automobiiliin ja moottoripyörän omistaja velvollinen, saadessaan uuden numerokilven, palauttamaan edellisen vuoden kilven.

14 §.

Maaherralla on valta, milloin olosuhteet kaupungissa vaativat, jättää kaupungin poliisilaitoksen tehtäväksi antaa tunnusmerkkejä ja numerokilpiä, ja antakoon maaherra siitä aiheutuvat ohjeet.

15 §.

Tämän päätöksen 2 §:n 1 momentissa mainituista verovapaista ulkomaalaisten automobiileista ja moottoripyöristä tulee poliisiviranomaisen ensimmäisessä tämän valtakunnan paikkakunnassa, missä automobiilia tai moottoripyörää aiotaan käyttää, pitää luetteloa, johon omistajan ilmoituksen mukaan merkitään automobiiliin laatu sekä 3 §:n 1, 2, 5 ja 10 kohdassa mainitut tiedot, josta, kuin myöskin ajasta, jonka automobiilia tai moottoripyörää saa leimaveroa

suorittamatta käyttää maassa, omistajalle on annettava todistus. Tämä todistus on ajoneuvoa käytettäessä mukana pidettävä sekä vaadittaessa poliisimiehelle näytettävä. Ellei tällainen automobiili tai moottoripyörä ole varustettu kansainväliseen automobiili-sopimukseen liittyneessä valtiossa annetuilla tunnus- ja kansallisuusmerkeillä, on siihen kiinnitettävä kaksi tunnusmerkkiä, johon mustin kirjaimin ja numeroin on valkoiselle pohjalle maalattu X kirjain ja järjestysnumero. Sellaisia kilpiä tulee maaherran toimittaa raja- ja rantakaupunkien poliisilaitoksille. Maaherran määrättävää maksua vastaan asianomaisille annettaviksi.

Poliisiviranomaisen tulee valvoa että, jos tällaista automobiilia tai moottoripyörää täällä käytetään kauemmin kuin kolme kuukautta, se 9 §:ssä määrättyssä järjestyksessä heti katsastetaan ja 6 §:ssä mainittu rekisteriote lunastetaan, ennenkuin automobiili tai moottoripyörä on maasta viety.

16 §.

Jos muu kuin 2 §:n 1 mom:ssa mainittu automobiili tai moottoripyörä leimaverolain mukaan on leimaverosta vapaa eikä sen verovapaus käy selville automobiilin tai moottoripyörän tavallisesta tunnusmerkistä, on tunnusmerkissä olevien numeroiden alle maalattava 15 millimetriä leveä numeroiden väriäinen viiva.

17 §.

Lokakuun 1 päivän jälkeen vuonna 1922 sekä vuodesta 1923 alkaen maaliskuun 15 päivän jälkeen alkoon käytettävä automobiilia tai moottoripyörää, josta puuttuu 12 §:ssä mainittu numerokilpi tai verovapautta osoittava tunnusmerkki.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Helsingissä, 18 päivänä toukokuuta 1922.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden Ministeri *Erkki Pullinen*.

Koeajo automobiililla tai moottoripyörällä olkoon kuitenkin sallittu, jos se on varustettu koevaununumerolla, jonka asianomainen poliisiviranomainen omistajan suoritettavaa lunastusta vastaan on antanut.

18 §.

Poliisiviranomaisella tarkoitetaan tässä päätöksessä poliisilaitosta kaupungissa, järjestysmiestä kauppalassa ja kruununmismiestä maalla.

19 §.

Joka, aikoen valtiolta pidättää leimaveroa, rikkoo tämän päätöksen määräyksiä, rangaistaan kuten leimaverolain 28 §:n 1 momentissa säädetään.

Muut rikkomukset tämän päätöksen määräyksiä vastaan rangaistaan saman lain 28 §:n 3 momentin mukaan.

20 §.

Jos automobiilin tai moottoripyörän omistaja on tyytymätön katsastusmiehen katsastuskirjaan ottamaan tietoon moottorin hevosvoimamäärästä, tehköön muistutuksensa siitä maaherralle 3 §:n mukaan annettavassa kirjallisessa anomuksessa.

Maaherran päätöksestä, joka koskee rekisteriotteen leimaamista, valitettakoon siinä järjestyksessä kuin leimaverolain 22 §:ssä säädetään.

21 §.

Tämän päätöksen soveltamista varten tarvittavat rekisterin ja rekisteriotteen kaavakkeet vahvistaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, joka myös on oikeutettu antamaan mahdollisesti tarvittavia tarkempia ohjeita tämän päätöksen soveltamisesta.

Vanhempi hallitussihteeri K. J. Flodström.